

Verksamhetsberättelse och årsbokslut för

Fritidsodlingens Riksorganisation

802016-5075

Räkenskapsåret

2023-01-01 - 2023-12-31

Innehållsförteckning

Del 1. Verksamhetsberättelse

En paraplyorganisation för Sveriges fritidsodlare	3
Representantskap på årsmötet	3
Styrelse	4
Revisorer	4
Verksamhetens inriktning och organisation	5
Ekonomi	5
Medarbetare på kansliet	5
Arbetsgrupper inom styrelsen	6
Vinterkonferens med medlemsföreningarna	6
Trädgårdsrådgivning	6
PR och påverkansarbete	6
Remisser	7
Digital kommunikation	7
Sociala kanaler	7
Publika evenemang	8
Externt finansierat arbete inom miljö, klimat och biologisk mångfald	9
Kontakter och samarbeten med myndigheter, institutioner, organisationer och företag	12
Referensgrupper	12

Del 2. Årsredovisning och revisionsrapport

14

Verksamhetsberättelse för år 2023

Styrelsen för Fritidsodlingens Riksorganisation (FOR) avger härmed följande berättelse över föreningens verksamhet under tiden 1 januari till 31 december 2023.

En paraplyorganisation för Sveriges fritidsodlare

Vi är den enda organisationen i Sverige som på riksnivå företräder fritidsodlingen. Genom våra 19 medlemsföreningar har vi lokal förankring och arbetar aktivt för att sprida kunskap till över 70 000 enskilda föreningsmedlemmar och en odlingsintresserad allmänhet. Tillsammans är vi fritidsodlingens röst i samhället. Vi garanterar oberoende och faktagranskad trädgårdsrådgivning och är remissinstans i arbetet med nya lagar och regelverk.

Organisationen bildades 1989 och består 2023 av följande föreningar, alla med varsin tidning/nyhetsbrev:

Medlemsförening

Riksförbundet Svensk Trädgård
Koloniträdgårdsförbundet
Trädgårdsamatörerna
Förbundet Organisk Biologisk Odling, FOBO
Föreningen Sesam
Gesneriasterna
Svenska Dahliasällskapet
Svenska Hoya Sällskapet
Svenska Orkidésällskapet
Svenska Pelargonsällskapet
Svenska Rhododendronsällskapet
Svenska Rosensällskapet
Svenska Saintpauliasällskapet
Svenska Örtasällskapet
Sveriges Pomologiska Sällskap
Sällskapet Blomstervännerna
Chiliodlarna
Svenska Pionsällskapet
Permakultur Sverige

Tidning/nyhetsbrev

Hemträdgården
Koloniträdgården
TrädgårdsAmatören
Odlaren
Sesamnytt
Gesneriastnytt
Dahlian
Hoyatelegraf
Orkideér
Pelargonbulletinen
Bladet
Rosenbladet
Saintpauliavännen
Örtbladet
Pomologen
Blomstervännen
Chiliodlarnas nyhetsbrev
Pionisten
Permakultur Sverige Nyhetsbrev

Representantskap på årsmötet

Ordinarie årsmöte hölls den 20 april 2023. Verksamhetsberättelse och bokslut för år 2022 godkändes och styrelsen beviljades ansvarsfrihet. Val av styrelseledamöter och revisorer förrättades. Information lämnades om pågående och planerad verksamhet. Beslut fattades om budget för år 2023. Styrelsen fick i uppdrag att besluta om fördelning av eventuella bidrag från staten för år 2024.

Styrelse

Efter 2023 års representantskapsmöte och konstituerande styrelsesammanträde hade styrelsen följande sammansättning:

Inger Ekrem, Ordförande (Riksförbundet Svensk Trädgård)
Ulrica Otterling, vice ordförande (Koloniträdgårdsförbundet)
Annica Nordin, (Sällskapet Trädgårdsamatörerna)
Björn Qvarfort, (Koloniträdgårdsförbundet)
Mikael S Andersson (Specialsällskapen)
Helena Karlén (Riksförbundet Svensk Trädgård)
Marek Roleneć (Specialsällskapen)

Adjungerade till styrelsen

Ulf Nilsson, sekreterare FOR

Lise-Lotte Björkman, projektledare för FORs arrangemang på mässan Nordiska Trädgårdar

Styrelsen har under året haft fem sammanträden och ett konstituerande styrelsesammanträde.

Revisorer

Vid representantskapsmötet valdes Madeleine Almér, Sällskapet Trädgårdsamatörerna och Ingrid Norfors, Koloniträdgårdsförbundet som revisorer. Till revisorssuppleant valdes Christer Sandberg Sveriges Pomologiska Sällskap och Gertrud Larsson Riksförbundet Svensk Trädgård.

Verksamhetens inriktning och organisation

FOR ska enligt stadgarna

- främja och utveckla svensk fritidsodling
- företräda fritidsodlingens organisationer gentemot myndigheter, företag och andra organisationer
- utveckla samarbetet mellan fritidsodlingens olika organisationer
- verka för att fritidsodlingen bidrar till att de nationella miljökvalitetsmålen uppnås

Ekonomi

För 2023 beviljades Fritidsodlingens Riksorganisation 2,5 mkr i statligt bidrag från Jordbruksverket. Det statliga bidraget har huvudsakligen använts för att stödja medlemsföreningarna i deras arbete med kunskapsspridning samt till att erbjuda gratis oberoende odlingsrådgivning till hela Sveriges fritidsodlare.

Informationsstödet till våra medlemsföreningar fastställdes till 18,50 kr per medlem eller som lägst 9 000 kr per medlemsförening. Informationsstödet används till att bekosta föreningarnas rådgivning, faktablad, tidningar, föreläsningar och kursverksamhet. Målet med utbildningsbidragen är att öka kunskapen om hållbar odling och biologisk mångfald och därmed medverka till uppfyllnad av de nationella miljökvalitetsmålen.

Den största delen av verksamheten genomförs med medlemsföreningarnas ideella arbetsinsatser. När statens bidrag minskar, blir vi mer beroende av frivilligt arbete för att hantera fritidsodlingens frågor. Detta kan leda till att fritidsodlingens ämnen inte får tillräckligt med uppmärksamhet.

Resultat- och balansräkningar redovisas separat.

Medarbetare på kansliet

- Ulf Nilsson har en sekreterartjänst på 50 procent.
- Pia af Rolén och Johanna Uhr delar en kommunikatörstjänst på 40-60 procent.
- Bibbi Bonorden, ansvarig projektledare för kunskapsspridning om invasiva växter samt utbildningsansvarig för våra certifierade parkslidebekämpare, 50 procent.
- Henrik Bodin, trädgårdsrådgivare och projektledare med ansvar för vårt uppdrag kring medborgarforskning/karantänkadegörare, 25 procent.
- Solveig Sidblad ansvarade för att fördela och besvara inkomna trädgårdsfrågor, 25 procent.
- Erik Hansson, redaktör för Rikare Trädgård och ansvarig för vår satsning om biologisk mångfald, 20 procent.

FOR delfinansierar även två rådgivningstjänster, på Koloniträdgårdsförbundet och på Riksförbundet Svensk Trädgård.

Arbetsgrupper inom styrelsen

Invasiva främmande växter

Mikael S Andersson, Owe Jaktlund, Annica Nordin, Ingrid Åkesson och Bibbi Bonorden (kansli)

Påverkansarbete

Inger Ekrem, Ulrica Otterling, Marek Rolonec, Johanna Uhr (kansli) och Ulf Nilsson (kansli)

Stadgeändringar

Inger Ekrem och Björn Qvarfort

Rådgivning

Helena Karlén, Lise-Lotte Björkman (kansli) och Ulf Nilsson (kansli)

Fritidsodlingens omfattning

Inger Ekrem, Marek Rolonec, Ulf Nilsson (kansli)

Vinterkonferens med medlemsföreningarna

Vår årliga konferens hölls i januari och 18 medlemsföreningar deltog. Projektledarna för Nordiska Trädgårdar 2023 var på plats och Jordbruksverket informerade om deras förslag på ny utsädeslagstiftning. Programmet innehöll även presentationer från året som gått och diskussioner om informationsspridning inom de ideella medlemsföreningarna.

Trädgårdsrådgivning

Vår rådgivningstjänst är unik i Sverige då den vilar på ekologisk grund och är fri från kommersiella intressen. Vi erbjuder fri trädgårdsrådgivning för alla, både på telefon och via mail. Odlings- och trädgårdsrådgivarna svarar på allmänhetens frågor på angivna tider beroende på årstid.

Ett nytt formulär för odlings- och trädgårdsfrågor har tagits fram på hemsidan. Verksamheten finansieras med bidraget från Jordbruksverket.

Rådgivning genom kunskapsbanken ”Frågor och svar”

Det finns nu över 1000 frågor med svar i kunskapsbanken. De flesta frågorna är hämtade från vår ordinarie trädgårdsrådgivning, men frågor har också tillkommit från Koloniförbundets trädgårdsrådgivare och Riksförbundet Svensk Trädgårds trädgårdsrådgivare. Det har även skapats frågor under året utifrån nya aktuella forskningsrön.

PR och påverkansarbete

Genom vårt påverkansarbete får vi en chans att stärka vår legitimitet och synlighet. Under 2023 har vi vidareutvecklat påverkansarbetet och fortsatt att bygga relationer med beslutsfattare och andra intressenter. Styrelsen har tagit fram en plan för politisk påverkan. Målet är att höja fritidsodlingens status och öka möjligheterna till ekonomiskt stöd genom att visa på odlingens positiva effekter i samhället. Vi vill att fritidsodlingen ska ingå i Jordbruksverkets ansvar och att de fasta anslagen ska fördubblas, till fem miljoner. Fokuserområde under 2023-2024 är livsmedelsberedskap.

- Under hösten skickade vi en enkät till samtliga riksdagsledamöter. 89 % svarar ja på att fritidsodlingen bör ingå i livsmedelsberedskapen.
- Vi syntes i MSBs nyhetsbrev under Beredskapsveckan v. 39 (årligt kommunalt evenemang).
- I september publicerades en debattartikel i Svenska Dagbladet, ”Låt Sveriges fritidsodlare vara en del av matberedskapen vid kris och krig”.
- Vi har nämnts i 137 artiklar under 2023 en liten ökning från förra året (124 artiklar).

Påverkansarbetet har under 2023 till stor del integrerats och utförts genom de olika projekt som drivs inom verksamheten. Särskilt fokus har lagts på att bevaka Naturvårdsverkets pågående arbete med utformning av svensk nationell förteckning över invasiva

främmande arter, öka kunskapen om biologisk mångfald i våra trädgårdar och kolonioråden genom satsningen Rikare Trädgård samt informera om riskerna med bekämpningsmedelsrester i växtnäring.

Remisser

En viktig del i vårt påverkansarbete är vår roll som remissinstans för ärenden som gäller fritidsodling på nationell nivå. Under 2023 har vi lämnat remissvar gällande Nationell strategi och handlingsplan kopplat till konventionen om biologisk mångfald (CBD) och lämnat synpunkter på EU-samråd om lagstiftningsförslagen för produktion och marknadsföring av växtförökningsmaterial (PRM) och skogsodlingsmaterial (FRM).

Digital kommunikation

Webbplatsen for.se fortsätter att utvecklas och uppdateras med nyheter och aktuella artiklar. Kunskapsbanken ”frågor & svar” är välbesökt och många söker svar bland alla frågor. En ny utvecklad struktur och design för kunskapsbanken har troligen inspirerat och stimulerat till ökad läsning från vår rådgivning. På hemsidan har också under året publicerats ytterligare illustrationer och utförliga fakta om invasiva främmande dammväxter och certifiering för parkslidebekämpning samt givetvis om karantänskadegörare, pyralider och trädgårdsmässor.

Webb

Vår webbplats **for.se** har under året haft i snitt nästan 32 000 besökare per månad med högsta antalet i juni (60 893). De har tittat på över 500 000 sidor. Den största delen av trafiken kommer från det organiska söknet, 10% av trafiken från Facebook. På sidan har publicerats 50 nyheter.

De sidor som är mest besökta är vår kunskapsdatabas med frågor och svar. Intresset har också varit stort för ämnet pyralider och invasiva främmande arter.

FOR har publicerat fyra **nyhetsbrev** under året, som skickats till medlemsföreningarna och prenumeranter. I nyhetsbrev informeras om FORs pågående arbete och aktuella frågor som rör fritidsodling. Det fjärde utskicket gick till 780 mottagare, vilket betyder att vi ökat antalet prenumeranter under året med 358 personer. Cirka 70% av dem öppnar mailet och drygt 20% klickar vidare till hemsidan.

Google Ads, tre annonser har under 2023 gett; 125 000 exponeringar med 1456 klick.

Sociala kanaler

Följarna på **Facebook** har ökat med 599 personer till 3961. Det har publicerats 112 inlägg som enligt Facebooks statistik har en räckvidd på nästan 500 000. De inlägg som hade störst organisk (obetald) räckvidd under året var om att Odlas med P1 ska läggas ner inklusive vårt öppna brev, yrkesseminarierna och de certifierade parkslidesbekämparna.

På **Instagram**kontot har gjorts 80 inlägg och ökat till 694 följare.

Ett **LinkedIn** konto har skapats där vi ska kunna nå ut till organisationer och företag med våra budskap. LinkedIn är en seriös social kanal där man uppmärksammar varandras arbete och prestationer i positiva ordalag.

Publika evenemang

Nordiska Trädgårdar

Fritidsodlingens Riksorganisation, är medarrangör till Nordens största trädgårdsmässa Nordiska Trädgårdar på Stockholmsmässan. Avtalet gäller fram till och med 2024. Mässan är en viktig mötesplats för såväl fritidsodlare som för yrkesverksamma inom trädgårdssektorn. 2023 besöktes mässan av över 49 000 besökare.

- 33 ideella organisationer (varav 19 våra medlemsföreningar) fanns redo att sprida kunskap på Rådgivningsgatan.
- På Kunskaps scen hölls över 60 föredrag.
- FOR-torget på Rådgivningsgatan erbjöd cirka 50 ”miniföredrag” nära publiken.
- Totalt deltog över 400 barn deltog i barnslingan för att väcka trädgårdsintresset.
- Vi arrangerade ett betalseminarium om täckodling med Sara Bäckmo och Börje Remstam som lockade 700 besökare.
- Vi deltog i Sticklingbyardagen där cirka 600 sticklingar bytte ägare.
- Vi arrangerade 4 separata yrkesseminarier som drog över 300 deltagare tillsammans.

Nolia Trädgård

Vi fanns även på plats med utställningsmonter på Nolia Trädgårdar i Umeå (största trädgårdsmässan norr om Stockholm), som besöktes av över 8000 personer.

Gröna Västerås

I augusti deltog vi i evenemanget ”Gröna Västerås” på Vallby friluftsmuseum tillsammans med Koloniträdgårdsförbundet Region Västmanland och Studieförbundet.

Under Nordiska Trädgårdar ansvarade FOR för ett inspirerande och kunskapsintensivt program på FOR-torget och Kunskaps scenen.

Externt finansierat arbete inom miljö, klimat och biologisk mångfald

Utöver årets statliga bidrag från Jordbruksverket har Fritidsodlingens Riksorganisation beviljats extern finansiering för särskilda satsningar inom miljö, klimat och biologisk mångfald. Målet är att insatserna ska gynna hela samhället och bidra till att uppfylla de nationella miljö kvalitetsmålen. Målgruppen är därför, en bredare allmänhet.

Finansiär	Projekt	Beviljat belopp
Naturvårdsverkets organisationsbidrag till ideella miljöorganisationer.	Miljöarbete som bidrar till att uppfylla de nationella miljö kvalitetsmålen. Vårt arbete med invasiva främmande växter, biologisk mångfald och gifter i växtnäring	594 000
Jordbruksverket	Medborgarforskning om karantänskadegörare	180 000

Rikare trädgård – vår plattform för kunskap om biologisk mångfald

På webbplatsen rikaretradgard.se samlar vi över 300 artiklar med konkreta tips som gynnar biologisk mångfald. Materialet tas fram i samarbete med ett flertal andra aktörer. Sajten har haft över 180 000 besökare mellan april - december 2023. Rikare trädgård har även ett Facebook- konto (4 100 följare) och Instagram- konto (2 900 följare).

Under 2023 har vi fokuserat på följande kampanjer och kunskapssatsningar för att nå ut till allmänheten:

- **Tema sandbädd**, dvs. enkla tips för att locka vilda bin och andra insekter, samt förslag på lämpliga torkmarksväxter. Kunskapstemat har fått bra uppmärksamhet i flera trädgårdstidningar och i sociala medier.

Sandbäddar för att gynna marklevande insekter var årets tema för Rikare Trädgård.
Illustration: Katarina Månsson.

- **Årets trädgårdskryp 2023 var näselfjäril** presenterades i maj tillsammans med Svensk dagfjärilsövervakning på Lunds universitet. Syntes i flera trädgårdstidningar och i TV4 Nyhetsmorgon.
- En villaträdgård i Skåne utsågs till **Årets rikare trädgård**. Ägaren, Anders Henriksen har fotograferat 1 400 arter som han hittat i sin trädgård. Utmärkelsen uppmärksammades i flera trädgårdsmagasin, i P4, i Sydsvenskan och Naturmorgon i P1.

Övriga aktiviteter som gjorts:

- Filmaren Hjalmar Dahm har producerat 14 filmer till våra skyltar för biologisk mångfald.
- Ett specialnummer av Yrfän (Sveriges Entomologiska Förenings tidning) togs fram för försäljning på Nordiska Trädgårdar i Stockholm och Nolia Trädgård i Umeå.
- I september var vi med i Pollinera Sveriges jury för "Årets pollinatör" och utsåg det fina skolprojektet "Så vilda" i Göteborg till årets vinnare.

Ökad kunskap om bekämpning av Invasiva främmande växter behövs

Under året har vi besvarat många telefonsamtal och mejl om invasiva växter. Det är frågor kring bekämpning av parkslide som dominerar. Oron bland husägare och koloniföreningar märks tydligt. Men även kommuner, företagare inom trädgårdsbranschen och länsstyrelser vänder sig till oss på Fritidsodlingens Riksorganisation för svar på frågor om artidentifiering, bekämpningsmetoder och växtskyddsmedel.

Utifrån dessa behov har vi 2023 fokuserat på följande aktiviteter:

- **Vi har utbildat tio certifierade parkslidebekämpare.** Målet är att få fram företag som använder säkra och forskningsbaserade metoder för bekämpning, med fokus på bevarande av biologisk mångfald och till rimliga priser. Ett första utbildningstillfälle med examination genomfördes i augusti 2023.
- **9 nya artfaktablad för invasiva damm- och undervattensväxter har tagits fram.** För många fritidsodlare har trädgårdsdammen länge varit ett populärt inslag för att öka den biologiska mångfalden. Men kunskapen om damm- och undervattensväxter är låg inte bara bland trädgårdsägare utan även inom trädgårdshandeln. För att öka kunskapen och minska spridningen av invasiva damm- och undervattensväxter har vi tagit fram artfakta i samråd med Havs- och vattenmyndigheten och SLU Artdatabanken. På for.se finns nu artfakta om 9 invasiva främmande dammväxter och 33 invasiva främmande växter.
- **Vi har deltagit i Naturvårdsverkets gemensamma informationsprojekt.** Över 100 organisationer, kommuner och länsstyrelser har medverkat i kampanjen vilket har gett oss ett värdefullt kontaktnät. Vi arbetar för att hortikulturens perspektiv inte glöms bort av expertmyndigheterna och att nya lagar och regler ska vara möjliga att efterfölja för tomtägare och fritidsodlare.

Medborgarforskning om karantänskadegörare

Under 2023 har vi haft ett samarbetsprojekt med Jordbruksverket som går ut på att aktivt söka efter tre karantänskadegörare som kan ställa till stora problem om de etablerar sig i Sverige. Karantänskadegörarna är äppelborrfluga, Rhagoletis pomonella, japansk trädgårdsborre, Popillia japonica, amerikansk plommonvivel, Conotrachelus nenuphar, Grapholita inopinata. Vår uppgift i projektet var att hitta 32 privatpersoner som var villiga att ställa upp som medborgarforskare. Vi åtog oss ansvar för det administrativa arbetet och var länken mellan Jordbruksverket och fritidsodlarna/medborgarforskarna. Ingen av de eftersökta karantänskadegörarna hittades i de undersökta fällorna.

Naturliga habitat

Låt gärna rishögar, avklippta grenar, lövhögar och gamla trädstammar ligga kvar i trädgården, om inte annat på en avgränsad yta. Detta blir perfekta boplatser för insekter och andra skygga djur som till exempel igelkotten som är bra då den bland annat äter mördarsniglar.

Den biologiska mångfalden mår bäst när vi låter naturen vara ifred och vi kommer bort från tanken att allt ska vara rent och snyggt! Vätklippta gräsmattor är estetiskt tilltalande och visst är det smidigt att dra ner på antalet rabatter för att slippa rensa ogräs. Men vilda gräsmattor, ogräs och igenväxt är det absolut bästa för den biologiska mångfalden. Faktum är – att inte göra något är bättre för biologisk mångfald än att göra något.

NÅGRA DJUR OCH INSEKTER SOM VI DELAR VÅRA ODLINGAR MED

Alla humlor och bin (*Bombus* och *Apoidea*)
Alla fåglar
Hasselmusen* (*Muscardinus avellanarius*)
Fjärilar (*Lepidoptera*)
Tvestjärtar (*Dermoptera*)

*besök gärna vår hasselmuslund i området bakom Stinas café

NYTTODJURPARKEN

Nyttodjursparken på Kiviks Musteri är öppen för allmänheten.

Nyttodjursparker i äppelodlingar

Tillsammans med äppelodlare på Kiviks Musteri och forskare från olika enheter inom Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) och Lunds universitet har vi deltagit i en satsning som man kallar nyttodjursparker. Forskningen i äppelodlingar på Österlen och utanför Lund ska ge svar på hur man bäst gynnar nyttiga insekter i svensk miljö. Parkerna blir samtidigt tillgängliga för allmänheten för att öka medvetenheten och tipsa om hur var och en kan bidra till biodiversitet i sina egna trädgårdar. Projektet avslutades under hösten 2023.

Bekämpningsmedelsrester i växtnäring - pyralider

Sedan våren 2020 har vi arbetat med problematiken kring rester av bekämpningsmedel, baserade på pyralider, i organisk växtnäring. Under 2023 fortsatte vi samla in rapporter från drabbade fritidsodlare, via en digital enkät. Ett mindre antal prov från ensilage och växtnäring skickades för analys. Dessutom genomfördes en undersökning av pyralid-förekomst i konventionellt hönsfoder under hösten 2023. Resultaten kommer presenteras under våren 2024. Sammantaget kan det konstateras att fritidsodlares växter pyralid-förgiftades även detta år.

I början av året publicerade vi även en rapport om pyralider översatt till engelska Problems with pyridine-based pesticides in organic fertilisers continue. Översättningen är ett led i att öka medvetenheten om risker med pyralider bland fritidsodlarorganisationer inom EU.

I ett möte med riksdagsledamot Rebecka Le Moine (MP) och ordförande för miljö- och

jordbruksutskottet Emma Nohrén (MP) fick vi möjlighet att presentera problematiken kring pyralider och det bristande intresset från myndigheterna att lösa problemet. Dialogen kommer fortsätta.

Vårt arbete har uppmärksammats i bland annat Odlas med P1 och SVT Rapport.

Kontakter och samarbeten med myndigheter, institutioner, organisationer och företag

Omvärldsbevakning och nätverkande är en viktig uppgift för vår organisation. För att utveckla svensk fritidsodling behöver vi hålla oss väl informerade om vad som händer på de myndigheter, institutioner, organisationer och företag som är delaktiga i frågor som rör fritidsodling. Under 2023 har vi medverkat i följande sammanhang:

Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) och remisser

Föreläsningar: Vår sekreterare Ulf Nilsson föreläste för studenter på Trädgårdsingenjörsprogrammet på SLU i Alnarp om fritidsodlingens växtskyddsproblem och invasiva främmande växter.

Partnerskap Alnarp: Vi är även anslutna till Alnarpsfakultetens kontaktorgan Partnerskap Alnarp där vi har deltagit i ordinarie möten med Partnerskapets ämnesgrupp för frukt och grönt.

Utöver samarbetet med fakulteten för landskapsplanering, trädgårds- och jordbruksvetenskap i Alnarp har Fritidsodlingens Riksorganisation andra kontaktytor med SLU:s verksamhet. Vår sekreterare Ulf Nilsson ingår till exempel i referensgruppen för Centrum för ekologisk produktion och konsumtion (EPOK).

Branschdag Trädgård: Vi ställde ut på Branschdag Trädgård, ett årligt evenemang där blivande trädgårdsingenjörer och hortonomer bjuder in företag, organisationer och intresserade för att möta, inspirera och nätverka.

Branschdagen var väldigt lyckad och flera studenter var intresserade av att i framtiden skriva examensarbete inom ämnen som är av betydelse för svensk fritidsodling.

Forskningsarbeten och examensarbeten: Under verksamhetsåret har vi varit engagerade i forskningsansökning till Vetenskapsrådet gällande invasiva främmande växter med huvudsökande Erik Persson från Filosofiska institutionen Lunds universitet och Salla Marttila Sveriges Lantbruksuniversitet. Tyvärr blev ansökan avslagen.

Ulf Nilsson, var biträdande handledare på kandidatarbetet *Mördarsnigeln (Arion vulgaris) och täckodling i koloniområden - en olämplig kombination?* som trädgårdsingenjörstudenten Annie Bolmgren genomförde på Sveriges Lantbruksuniversitet under hösten 2023. FOR har även bidragit med kunskap och information till flera andra examensarbeten.

Referensgrupper

Elitplantstationen: Genom att Koloniträdgårdsförbundet och Riksförbundet Svensk Trädgård är representerade i styrelsen för Stiftelsen Trädgårdsodlingens Elitplantstation i Kristianstad (EPS) har FOR fortlöpande kontakter med Elitplantstationen och företrädare för trädgårdsnäringen i växtkvalitetsfrågor. Henrik Morin är vår representant i programgruppen för plantskoleväxter, prydnadsväxter, frukt och bär.

Sveriges Konsumenter: Fritidsodlingens Riksorganisation är medlem i Sveriges Konsumenter för att med större tyngd hävda fritidsodlarnas intressen i konsumentfrågor och har bland annat medverkat i framtagandet av Sveriges Konsumenters livsmedelspolicy med fokus även på egenodlade livsmedel. Vår representant är Inger Ekrem.

Pollinera Sverige: Vi är även med i nätverket Pollinera Sverige som består av ideella föreningar, universitet och myndigheter. Målet är att lyfta den livsviktiga pollineringsfrågan genom att dela och sprida kunskaper om hur man kan gynna pollinatörerna.

Programmet för odlad mångfald, POM: Vi medverkar i arbetet för att bevara den odlade mångfalden och är tillsammans med flera av medlemsföreningarna engagerad i *Programmet för odlad mångfald (POM)*, med syfte att kartlägga och inventera bl.a. äldre trädgårdsväxter och på sikt medverka till bevarandet av dessa. Vår sekreterare Ulf Nilsson är representant i programrådet för POM, Nationella genbankens referensgrupp och FÖRMAK (Förökning och Marknadsföringsgruppen för Grönt Kulturarv).

Äldre trädgårdsväxter kan vara en viktig tillgång inför framtiden. För fritidsodlingen är det därför viktigt att äldre trädgårdsväxter inventeras, beskrivs och bevaras, men även att insamlat växtmaterial i framtiden kan förökas och saluföras med beaktande av både sorträttsfrågor och konsumentintressen.

Nationella genbanken för köksväxter: Lise-Lotte Björkman är vår representant i Nationella genbankens referensgrupp för köksväxter.